

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА ТРНОВО

НАЦРТ

СТАТУТ ОПШТИНЕ ТРНОВО

Обрађивач: Стручна служба СО Трново

Предлагач: Начелник Општине

Трново, март 2014. године

На основу члана 30. и чл. 71. и 72. став 2. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 101/04, 42/05, 118/05 и 98/13), Скупштина Општине _____ на сједници одржаној _____ године донијела је

СТАТУТ ОПШТИНЕ ТРНОВО

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим статутом уређују се послови Општине Трново као јединице локалне самоуправе, организација и рад њених органа, акта и финансирање, јавност рада, учешће грађана у локалној самоуправи, сарадња са другим јединицама локалне самоуправе, поступак за доношење и измјену статута и друга питања од локалног интереса.

Члан 2.

(1) Општина Трново је територијална јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: Општина), у којој грађани задовољавају своје потребе и учествују у остваривању заједничких и општих интереса, непосредно и посредством демократски изабраних представника.

(2) Органи Општине у границама закона регулишу и управљају јавним пословима који се налазе у њиховој надлежности, а у интересу локалног становништва.

Члан 3.

Подручје Општине обухвата насељена мјеста: Башци, Богатићи, Бољановићи, Бистрочај, Врбовник, Говедовићи, Годиња, Граб, Грачаница, Дивчићи, Доња Пресјеница, Забојска, Иловице, Јабланица, Кијево, Кланац, Козија Лука, Миље, Подивич, Рајски До, Слављевићи, Тошићи, Трново, Турови и Улобићи.

Члан 4.

Сједиште Општине је у Трнову, улица Трновског батаљона број 86.

Члан 5.

(1) Општина има својство правног лица.

(2) Општину представља и заступа Начелник Општине.

Члан 6.

(1) Општина има симболе грб и заставу, који представљају историјско, културно и природно наслеђе Општине.

(2) Грб Општине је у облику штита, а који је усвојен као хералдички лик. Штит поклапа круна Немањића која је стилизована. Грб је правилан и симетричан и састоји се из четири поља који се огледају један у другом. У лијевом горњем пољу се налази визија планине Трескавице, која је кров, штит и природно богатство са својом љепотом описана елементима и бојама. У десном горњем пољу је традиција и културно наслеђе народа који живе на овим просторима а приказано је кроз народну ношњу. Доње десно поље симболише моћ и богатство овог краја, кроз извор непресушне енергије и приказује хидроелектрану Богатићи која се налази у непрекидној и непресушној плавој води. Доње лијево поље показује природни феномен и туристичку атракцију. То је извор непредвидиве снаге и промјене кроз Казан приказан у златном пољу кроз који виртуозно бучи и протиче вода извор живота. Све ово се завршава лентом на коју се ослања штит грба, у коме је уписано име Трново. Боје употребљене на грбу су црвена, плава, зелена, жута и златна.

(3) Застава Општине Трново је знамење општине и састоји се из композиције три боје. На пољима исте ширине и дужине а који граде једну цјелину. Боје су црвена, плава и бијела. Величина заставе је једна ширина, двије дужине. На средини заставе налази се грб Општине а који покрива половину црвене и половину бијеле и поклопни дио плаве.

Члан 7.

(1) Симболи Општине истичу се на објектима и у службеним просторијама Општине, предузећа, установа и других организација чији је оснивач Општина.

(2) Симболи Општине истичу се уз симболе Босне и Херцеговине и Републике Српске, у складу са законом.

Члан 8.

(1) Органи Општине имају печате које користе у вршењу послова из свог дјелокруга.

(2) Печатом се потврђује аутентичност јавне исправе и другог акта којим органи Општине одлучују или службено кореспондирају и комуницирају са другим органима, правним лицима и грађанима.

(3) Садржина текста, облик печата, број печата, њихова употреба, чување и уништавање уређују се актима Општине, у складу са законом.

Члан 9.

(1) Општина има празник.

(2) Празник Општине је 12. Јули.

Члан 10.

(1) Општина установљава и додјељује награде и признања.

(2) Врсте награда и признања, критеријуми и поступак за додјељивање утврђују се посебном одлуком Скупштине Општине.

Члан 11.

(1) У Општини грађани остварују људска права и слободе, која су им гарантована међународним актима, Уставом и законом, без дискриминације по било којој основи.

(2) Општина обезбјеђује остваривање, заштиту и унапређивање људских права и слобода грађана и индивидуалних и колективних права припадника националних мањина у складу са законом, овим статутом и другим актима органа Општине.

(3) Свако има право приступа свим јавним институцијама и објектима у Општини, право да се слободно креће и одређује своје мјесто пребивалишта и боравка, право пословања или рада на цијелој територији Општине, право да продаје и купује покретну и непокретну имовину, у складу са законом.

(4) Сви грађани могу равноправно учествовати у вршењу јавних послова, у складу са законом.

(5) Општина подстиче активности и пружа помоћ удружењима грађана чија је дјелатност од интереса за Општину.

(6) Општина у оквиру својих надлежности обезбјеђује, подстиче и унапређује равноправност полова и остваривање једнаких могућности.

(7) Сви грађани и правна лица која обављају пословну дјелатност или остварују добит на подручју Општине обавезни су да учествују у финансирању функција и овлаштења Општине посредством пореза, такса, доприноса и других прихода, у складу са законом.

Члан 12.

(1) Службени језици су: језик српског народа, језик бошњачког народа и језик хрватског народа.

(2) Службена писма су ћирилица и латиница.

Члан 13.

(1) Општина обезбјеђује пропорционалну заступљеност конститутивних народа и група осталих у органима Општине на основу резултата посљедњег пописа становништва.

(2) Примјена принципа пропорционалне заступљености конститутивних народа и група осталих из става 1. овог члана обезбиједиће се одлукама и другим актима органа Општине.

II ПОСЛОВИ ОПШТИНЕ

Члан 14.

(1) Послови Општине обухватају послове из самосталне надлежности и послове пренесене посебним законом.

(2) Послови из самосталне надлежности Општине обухватају послове из области нормативне дјелатности, послове управљања Општином и послове на плану пружања услуга.

(3) Општина има право да се бави и свим другим питањима од локалног интереса, која нису искључена из њене надлежности, нити су додијељена неком другом нивоу власти.

1. Самостални послови Општине

Члан 15.

Општина у оквиру нормативне дјелатности и управљања Општином обавља сљедеће послове:

- а) усваја програм развоја Општине,
- б) усваја развојне, просторне и урбанистичке планове и планове за спровођење,
- в) доноси буџет и завршни рачун буџета,
- г) уређује и обезбјеђује кориштење грађевинског земљишта и пословног простора,
- д) организује комуналну полицију,
- ђ) обавља послове инспекцијског надзора, у складу са законом,
- е) управља и располаже имовином Општине,
- ж) оснива Општинску и Стручну службу Скупштине Општине и уређује њихову организацију,
- з) врши катастарске, геодетске и имовинско-правне послове, у складу са законом,
- и) врши наплату, контролу наплате и принудне наплате изворних прихода Општине,
- ј) врши послове правног заступања Општине,
- к) обезбјеђује извршавање закона и других прописа, чије је извршење повјерено Општини и
- л) обавља и друге послове из области нормативне дјелатности и управљања Општином, у складу са законом и другим прописима.

Члан 16.

Општина на плану пружања услуга обавља сљедеће послове:

- а) врши специфичне послове у области: културе, образовања, спорта, здравства и социјалне заштите, цивилне заштите, занатства, туризма, угоститељства и заштите околине,
- б) уређује и обезбјеђује обављање комуналних дјелатности: производњу и испоруку воде, гаса, топлотне енергије, пречишћавање и одводњу отпадних вода, одржавање јавне хигијене, јавни превоз путника, одржавање улица, саобраћајница, паркова, гробља и пружање погребних услуга; одвођење атмосферских вода и других падавина и чишћење јавних површина,
- в) оснива привредна друштва, установе и друге организације за обављање послова од интереса за Општину, уређује њихову организацију и управљање,
- г) уређује и обезбјеђује изградњу, одржавање и кориштење јавних објеката комуналне инфраструктуре и
- д) обавља и друге послове из области пружања услуга, у складу са законом и другим прописима.

Члан 17.

Општина остварује политику уређења простора, на сљедећи начин:

- а) доноси урбанистички план и регулационе планове, прати и обезбјеђује њихово спровођење,
- б) издаје локацијске услове и одобрења за грађење,

в) обезбјеђује кориштење грађевинског земљишта, даје грађевинско земљиште на кориштење, утврђује накнаду за уређење и кориштење грађевинског земљишта и брине се о његовом уређењу и заштити,

г) обезбјеђује услове за уређење насеља и кориштење јавних и других површина, одређује простор за паркирање и уређује услове и начин њиховог кориштења и управљања,

д) уређује начин одлагања комуналног отпада,

ђ) одређује подручја на којима се могу обављати одређене врсте пословних дјелатности,

е) обезбјеђује услове и одређује начин изградње, односно постављања и уклањања објеката на јавним површинама – у насељеним мјестима и на неизграђеном грађевинском земљишту и одређује услове за уклањање објеката који представљају непосредну опасност за живот и здравље људи, за сусједне објекте и безбједност саобраћаја и

ж) обавља и друге послове из области просторног уређења, у складу са законом.

Члан 18.

Општина у комуналној и стамбеној области обавља сљедеће послове:

а) прописује правила одржавања реда у стамбеним зградама,

б) одлучује о увођењу посебне накнаде за етажне власнике, под условима прописаним посебним законом – ради обезбјеђења средстава за радове хитних интервенција у стамбеним зградама,

в) прописује услове и обезбјеђује надзор над одржавањем стамбених зграда,

г) одређује висину закупнине за кориштење станова којима управља, те висину закупнине за државне станове на свом подручју, под условима прописаним посебним законом којим је уређено њихово кориштење,

д) одлучује о организовању послова одржавања стамбених зграда којима управља, висини накнаде за одржавање, утврђује критеријуме и начин плаћања трошкова одржавања пословних просторија и станова у којима се обавља пословна дјелатност,

ђ) обезбјеђује поступак исељења бесправно усељених лица у државне станове и заједничке просторије у стамбеним зградама и друге законом утврђене послове у области становања,

е) обезбјеђује обављање комуналних дјелатности, те организационе, материјалне и друге услове за изградњу и одржавање комуналних објеката и комуналне инфраструктуре,

ж) обезбјеђује локације и услове за изградњу и одржавање гробаља, одређује услове и начине сахрањивања и обезбјеђује средства за сахрањивање социјално незбринутих лица која су умрла на подручју Општине,

з) обезбјеђује услове за изградњу и одржавање улица и тргова, локалних путева, сеоских, пољских и других некатегорисаних путева, уређује и обезбјеђује управљање тим путевима и улицама и одобрава њихову изградњу,

и) уређује начин држања домаћих животиња и кућних љубимаца на подручју Општине,

ј) обезбјеђује организацију и начин обављања јавног превоза путника, који се обавља на територији Општине и ауто-такси превоза,

к) обезбјеђује надзор над обављањем комуналних дјелатности и инспекцијски надзор и

л) обавља и друге послове у области комуналних и стамбених дјелатности, у складу са законом.

Члан 19.

У области културе, Општина има следеће надлежности:

- а) обезбјеђује заштиту културних добара, осим оних који су законом утврђени као добра од значаја за Републику Српску,
- б) обезбјеђује заштиту и одржавање споменика и спомен-обилежја од значаја за културно-историјску традицију, ако њихова заштита и одржавање нису уређени другим прописима,
- в) организује манифестације и обилежавање јубилеја у области културе од значаја за Општину и развој културно-умјетничког стваралаштва у Општини,
- г) обезбјеђује услове за прикупљање, обраду, чување и давање на кориштење књига и других публикација и услове за рад библиотека чији је оснивач Општина,
- д) обезбјеђује изградњу, реконструкцију и одржавање објеката институција културе у Општини, чији је оснивач Општина и
- ђ) обавља и друге послове из области културе, у складу са законом.

Члан 20.

Општина у области основног, средњег и високог образовања врши следеће послове:

- а) предлаже број и просторни распоред основних школа на територији Општине,
- б) предлаже уписна подручја за основне школе на територији Општине,
- в) именује чланове школских одбора, у име Општине,
- г) обезбјеђује средства за подмирење материјалних трошкова средњег образовања, средства за текуће и инвестиционо одржавање објеката средњег образовања,
- д) обезбјеђује и друга средства прописана законом,
- ђ) обезбјеђује средства и прописује услове за стипендирање ученика и студената и
- е) обавља и друге послове из области образовања, у складу са законом.

Члан 21.

Општина у области здравствене заштите становништва обавља следеће послове:

- а) обезбјеђује унапређивање и очување здравља становништва, сузбијање и спречавање заразних и других обољења која се појављују у епидемиолошком облику,
- б) обезбјеђује спровођење мјера превентивне и примарне заштите становништва,
- в) утврђује планове и обезбјеђује спровођење дезинфекције, дезинсекције и дератизације на подручју Општине, у циљу спречавања настанка и ширења заразних болести,
- г) прати здравствено стање становништва и епидемиолошку ситуацију на подручју Општине и предузима мјере за њихово унапређивање,
- д) обезбјеђује услове за преглед умрлих лица, за стручно утврђивање времена и узрока смрти изван здравствене установе, организује и финансира послове мртвозорства,
- ђ) обезбјеђује средства за спровођење вакцинације и збрињавање обољелих од болести овисности, у складу са законом,
- е) обезбјеђује средства за покривање трошкова здравствене заштите социјално угрожених категорија становништва, у складу са могућностима и
- ж) обавља и друге послове из области здравствене заштите становништва, у складу са законом.

Члан 22.

Општина у области заштите права бораца, војних инвалида, породица погинулих и несталих бораца и цивилних жртава рата обавља сљедеће послове:

- а) утврђује статус и права бораца, војних инвалида, породица погинулих и несталих бораца и цивилних жртава рата, у складу са законом,
- б) обезбјеђује средства за побољшање материјалног положаја бораца, војних инвалида, породица погинулих и несталих бораца и цивилних жртава рата, у складу са расположивим средствима,
- в) уређује и обезбјеђује рјешавање стамбених потреба бораца, војних инвалида, породица погинулих и несталих бораца и цивилних жртава рата, у складу са законом и
- г) обавља и друге послове из области борачко-инвалидске заштите.

Члан 23.

Општина у области социјалне заштите врши сљедеће послове:

- а) доноси општински програм развоја социјалне заштите,
- б) обезбјеђује услове за квалитетно пружање социјалних услуга грађанима,
- в) оснива центар за социјални рад и обезбјеђује кадровске, просторне, финансијске и техничке услове за његов рад,
- г) прати социјалне потребе грађана, обезбјеђује равноправне услове лицима са инвалидитетом, утврђује програме побољшања квалитета живота ових лица, њихових породица и других угрожених група, дефинише политику проширене социјалне заштите на подручју Општине,
- д) прати и помаже рад социјално-хуманитарних организација у обављању хуманитарне дјелатности,
- ђ) обезбјеђује финансијска средства за остваривање права из области социјалне заштите утврђених законом,
- е) развија и друге облике социјалне заштите, у складу са потребама и могућностима Општине и
- ж) обавља и друге послове из области социјалне заштите, у складу са законом.

Члан 24.

У области друштвене бриге о дјечи и омладини, Општина обавља сљедеће послове:

- а) обезбјеђује услове за боравак дјеце у предшколским установама, предшколско васпитање и образовање, превентивну здравствену заштиту дјеце предшколског узраста, боравак дјеце у предшколским установама у складу са законом, одмор и рекреацију дјеце до 15 година у дјечјим одмаралиштима,
- б) обезбјеђује услове за одржавање, изградњу, доградњу, опремање и осавремењавање услова за рад установа друштвене бриге о дјечи,
- в) доноси средњорочне и краткорочне планове омладинске политике за подручје Општине,
- г) води регистар омладинских организација које имају сједиште на подручју Општине,
- д) планира и обезбјеђује средства за рад омладинских савјета и учествује у финансирању програма омладинске политике на нивоу Општине,
- ђ) обезбјеђује објекте и услове у којима млади обављају омладинске активности на основу утврђених критеријума,

е) припрема и реализује годишњи програм стручног усавршавања из области омладинског рада и активности од интереса за Општину и

ж) обавља и друге послове из области друштвене бриге о дјечи и омладини, у складу са законом.

Члан 25.

У области спорта и физичке културе, Општина обавља сљедеће послове:

а) обезбјеђује услове за развој и унапређивање спорта и физичке културе,

б) обезбјеђује услове за изградњу, одржавање и кориштење спортских и рекреативних објеката,

в) обезбјеђује услове за организацију и одржавање спортских такмичења и других спортских манифестација од значаја за Општину,

г) обезбјеђује услове за развој и унапређивање аматерског спорта,

д) обезбјеђује посебне услове за повећање квалитета рада са младим спортским талентима,

ђ) обезбјеђује услове и издаје лиценце за организацију и одржавање спортских такмичења и манифестација од значаја за Општину,

е) издаје лиценце за рад стручњака у спортским организацијама на подручју Општине и

ж) обавља и друге послове из области спорта и физичке културе, у складу са законом.

Члан 26.

У области туризма, угоститељства, занатства и трговине, Општина обавља сљедеће послове:

а) обезбјеђује услове за развој и унапређивање туристичких ресурса и туристичке понуде Општине,

б) утврђује висину боравишне таксе,

в) обезбјеђује услове за развој туристичке информативно-пропагандне дјелатности,

г) обезбјеђује услове за развој и унапређивање угоститељства, прописује радно вријеме и друге услове за рад угоститељских објеката,

д) обезбјеђује услове за развој и унапређивање занатства и трговине, подстиче развој дефицитарних заната, у складу са интересима и потребама грађана и

ђ) обавља и друге послове из области туризма, угоститељства, занатства и трговине, у складу са законом.

Члан 27.

У области развоја привреде, приватног предузетништва и пољопривреде, Општина обавља сљедеће послове:

а) обезбјеђује услове за подстицање и развој малих и средњих предузећа и других облика приватног предузетништва,

б) обезбјеђује адекватну информисаност предузетника о поступку и условима за оснивање малих и средњих предузећа,

в) утврђује Програм кориштења средстава од накнаде за претварање пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе,

г) доноси Програм здравствене заштите животиња на подручју Општине,

д) доноси План прољетне сјетве,

- ђ) доноси шумско-привредну основу за шуме у државном власништву и годишњи план газдовања у приватним шумама,
- е) подстиче развој пољопривреде, сточарства, воћарства, виноградарства и пчеларства на територији Општине и
- ж) обавља и друге послове из ових области, у складу са законом.

Члан 28.

У области заштите природних добара и животне средине, Општина обавља следеће послове:

- а) доноси основе заштите кориштења и унапређивања пољопривредног земљишта, и брине се о њиховом спровођењу,
- б) одређује ерозивна подручја и прописује против ерозивне мјере,
- в) обезбјеђује активности и мјере које имају за циљ спречавање штетних активности, оштећења или загађивања природе, као и смањење или елиминисање настале штете,
- г) обезбјеђује кориштење природних ресурса на економичан и прикладан начин, у циљу очувања еколошког система и осигурава побољшање квалитета животне средине,
- д) обезбјеђује стицање и унапређивање сазнања о животној средини Општине и осигурава сталну едукацију из ове области,
- ђ) доноси програм заштите животне средине,
- е) прописује и предузима дугорочне мјере и активности на плану заштите животне средине које су од интереса за Општину, а нарочито следеће:
 - обезбјеђује чистоћу животне средине на подручју Општине,
 - врши дренажу бујичних вода, прикупљање и пречишћавање канализације на подручју Општине,
 - врши адекватно третирање отпадних вода на територији Општине,
 - врши заштиту од буке, вибрација и загађености ваздуха, насталих као посљедица обављања одређених дјелатности и врши њихово мјерење,
 - обезбјеђује снабдијевање Општине водом за пиће,
 - управља зеленим површинама и заштићеним природним подручјима,
- ж) обезбјеђује услове кориштења и начин управљања природним језерима, изворима, јавним бунарима и јавним чесмама и брине се о њиховој заштити, те ствара опште услове за очување чистоће обала ријека и језера,
- з) обезбјеђује опште услове и начине изградње и одржавања водовода у сеоским насељима, њихово кориштење и утврђује санитарно-техничке услове за испуштање отпадних вода,
- и) одређује водопривредне услове, издаје водопривредне сагласности и водопривредне дозволе за објекте и радове, одређене законом,
- ј) обезбјеђује услове за очување, кориштење и унапређивање подручја са природним љековитим својствима и управља подручјима са природним љековитим својствима на којима је успостављен посебан режим заштите,
- к) прописује граничне вриједности емисије за поједине штетне и опасне материје, у случајевима утврђеним законом,
- л) објављује податке о стању квалитета ваздуха,
- љ) брине се о побољшању квалитета ваздуха, за подручја са угроженим квалитетом ваздуха, предузима одговарајуће мјере,
- м) утврђује мјере за организовано и нешкодљиво уклањање животиња, обезбјеђује услове карантина за животиње у унутрашњем промету, са подручја Општине,

- н) обавља послове евиденције о квалитету стоке, одабраним мушким приплодним грлима, прописује услове и начине држања пчела и постављања пчелињака и одређује подручја за селекцију пчела,
- њ) обезбјеђује вршење инспекцијског надзора из области заштите животне средине,
- о) остварује сарадњу са другим јединицама локалне самоуправе, на плану заштите и унапређивања животне средине,
- п) обезбјеђује очување природних вриједности на свом подручју и доноси акта о стављању под заштиту одређеног природног добра и
- р) обавља и друге послове из области заштите природних добара и животне средине, у складу са законом.

Члан 29.

Општина обезбјеђује информисање и јавно обавјештавање о питањима од значаја за живот и рад грађана, а нарочито:

- а) редовно објављује одлуке Скупштине Општине и начелника Општине и друга акта у „Службеним новинама Града Источно Сарајево“, на интернет страници Општине и на огласној табли Општинске управе,
- б) обезбјеђује и организује континуирано обављање послова информисања,
- в) омогућава представницима медија, удружењима грађана и другим заинтересованим лицима увид у документа органа Општине,
- г) обезбјеђује одржавање конференција за штампу и друге видове обавјештавања јавности посредством медија,
- д) обезбјеђује и успоставља пунктове за информисање грађана,
- ђ) организује и одржава службену интернет страницу Општине,
- е) организује посебан систем обавјештавања у случају елементарних непогода, епидемија или других ситуација опасних по живот и здравље становништва и
- ж) на друге начине развија и унапређује систем информисања и јавног обавјештавања.

Члан 30.

Општина у области заштите грађана и материјалних добара од елементарних и других већих непогода обавља сљедеће послове:

- а) доноси програм рада цивилне заштите Општине,
- б) доноси план заштите од пожара за подручје Општине,
- в) организује цивилну заштиту и заштиту од пожара, спроводи мјере цивилне заштите и заштите од пожара,
- г) одређује превентивне мјере за случај непосредне опасности од елементарних и других већих непогода,
- д) планира и утврђује изворе финансирања и извршавања задатака цивилне заштите и заштите од пожара,
- ђ) оснива штабове, јединице и одређује повјеренике цивилне заштите,
- е) одређује мјере за ублажавањање и отклањањање непосредних посљедица од елементарних и других већих непогода,
- ж) одређује предузећа и друга правна лица која су обавезна да донесу планове заштите од пожара и друга општа акта, у складу са законом и планом заштите Општине од пожара и
- з) обавља и друге послове из области цивилне заштите и заштите од пожара, у складу са законом.

Члан 31.

(1) Општина организује службу за пружање правне помоћи ради заштите и остваривања права и интереса грађана на подручју Општине.

(2) Организација и послови службе правне помоћи регулишу се актом којим се уређује организација Општинске управе.

2. Пренесени послови Општине

Члан 32.

(1) Општина обавља и послове државне управе, када јој се законом пренесу у надлежност.

(2) Када се послови државне управе преносе у надлежност Општине, прије доношења закона којим се ти послови преносе у надлежност Општине, Скупштина Општине може захтијевати претходне консултације са надлежним републичким органима.

III ОРГАНИЗАЦИЈА И РАД ОРГАНА ОПШТИНЕ

Члан 33.

Органи Општине су:

- а) Скупштина Општине и
- б) Начелник Општине.

Члан 34.

Функционери Општине су:

- а) Начелник Општине,
- б) замјеник Начелника Општине,
- в) предсједник Скупштине Општине и
- г) потпредсједник Скупштине Општине.

1. Скупштина Општине

Члан 35.

(1) Скупштина Општине је представничко тијело грађана Општине и орган одлучивања и креирања политике Општине.

(2) У оквиру свог дјелокруга, Скупштина Општине:

- а) доноси Статут Општине,
- б) доноси одлуке и друга општа акта и даје њихово аутентично тумачење,
- в) доноси буџет, завршни рачун буџета и усваја извјештај о реализацији буџета,

- г) доноси планове и програме развоја Општине, план локалног економског развоја, план инвестирања и план капиталних улагања,
- д) доноси просторне и урбанистичке планове и програме Општине,
- ђ) доноси програм уређења грађевинског земљишта,
- е) доноси планове за спровођење,
- ж) доноси одлуке и друга општа акта о обављању функција из области културе, образовања, спорта, здравства, борачко-инвалидске заштите, социјалне заштите, друштвене бриге о дјечи и омладини, информисања, занатства, туризма, угоститељства, привреде, приватног предузетништва, пољопривреде, шумарства и заштите околине,
- з) доноси одлуке о комуналним таксама и другим јавним приходима, када је овлаштена законом,
- и) доноси одлуке и друга општа акта у области цивилне заштите и заштите од пожара, у складу са законом и предузима мјере за њихово функционисање,
- ј) доноси одлуке о прибављању, управљању и располагању имовином Општине,
- к) доноси одлуку о одређивању назива улица, тргова, дијелова насељених мјеста и мјесних заједница,
- л) доноси одлуку о проглашењу празника Општине,
- љ) доноси одлуку о употреби симбола Општине,
- м) доноси одлуку о чланству Општине у Савезу општина и градова, о удруживању у друге савезе и организације, успоставља и остварује сарадњу са другим општинама и градовима,
- н) доноси план кориштења јавних површина,
- њ) доноси одлуку о проглашењу почасних грађана и уређује права и обавезе из те одлуке,
- о) доноси одлуку о наградама и признањима,
- п) бира и разрјешава предсједника Скупштине Општине, потпредсједника Скупштине Општине, замјеника Начелника Општине, секретара Скупштине Општине, начелнике одјељења или службе и чланове сталних и повремених радних тијела Скупштине Општине,
- р) оснива Стручну службу за потребе Скупштине Општине и њених радних тијела,
- с) оснива Одбор за жалбе и разматра извјештај о раду Одбора,
- т) покреће иницијативу за територијалну промјену и промјену назива Општине и насељеног мјеста,
- ћ) одлучује о задужењу Општине,
- у) усваја Пословник и Кодекс понашања Скупштине Општине,
- ф) разматра годишњи извјештај о раду начелника Општине и према томе заузима свој став,
- х) разматра извјештај Начелника Општине о раду у органима предузећа која обављају комуналне дјелатности,
- ц) одлучује о располагању капиталом у предузећима која обављају комуналне дјелатности, а који је у својини Општине,
- ч) одлучује о покретању иницијативе за опозив начелника Општине у складу са законом,
- џ) оснива јавне установе и привредна друштва комуналних и других дјелатности за обављање послова од интереса за Општину и управља њима у складу са законом,
- ш) расписује јавни зајам и самодопринос,
- аа) расписује референдум,
- аб) даје мишљење о методологији за утврђивање накнаде за вршење повјерених послова,
- ав) доноси одлуке о оснивању мјесних заједница на подручју Општине,

- аг) именује и разрјешава органе управљања и руковођења у привредним друштвима и јавним установама чији је оснивач Општина, у складу са законом,
- ад) разматра извјештаје о раду и програме рада привредних друштава и јавних установа чији је оснивач Општина,
- ађ) разматра и одлучује о грађанским иницијативама,
- ае) одлучује о успостављању сарадње са другим општинама и градовима и
- аж) врши и друге послове утврђене законом.

Члан 36.

- (1) Скупштина Општине има 13 одборника.
- (2) Скупштина Општине у посљедњој години текућег мандата преиспитује и утврђује број одборничких мандата за наредни изборни циклус, у складу са законом.
- (3) Одборници Скупштине Општине бирају се на непосредним тајним изборима, у складу са законом, на период од четири године.

Члан 37.

Скупштина Општине доноси одлуке већином гласова од укупног броја одборника, на начин регулисан Пословником Скупштине Општине.

Члан 38.

- (1) Одборник Скупштине Општине има право и дужност да учествује у раду Скупштине Општине и њених радних тијела чији је члан, да предлаже расправу о одређеним питањима, подноси предлоге за доношење одлука и других аката из надлежности Скупштине Општине, подноси амандмане на предлоге прописа, поставља одборничка питања, савјесно и одговорно извршава повјерене задатке као и друга права и дужности у складу са законом, овим статутом, Пословником Скупштине Општине и Кодексом понашања.
- (2) Одборник има право да буде редовно обавјештаван о свим питањима од утицаја на вршење одборничких дужности, да му се пружи стручна помоћ у припреми приједлога материјала и других аката из надлежности Скупштине Општине те да му се обезбиједи подаци и друге информације неопходне за његов рад.
- (3) Одборник за вршење одборничке дужности има право на одборничку накнаду (одборнички додатак) у висини до 65% просјечне нето плате исплаћене у Градској управи за претходну годину, не укључујући плате функционера.
- (4) Одлуком Скупштине Општине утврђује се висина одборничке накнаде право на материјалне трошкове које одборник има у вршењу одборничке дужности, као и случајеви у којима одборнику не припада право на одборничку накнаду.

Члан 39.

Скупштина Општине има предсједника, потпредсједника и секретара Скупштине.

Члан 40.

Предсједник и потпредсједник Скупштине Општине бирају се на првој сједници, из реда одборника, већином гласова од укупног броја одборника, у складу са Пословником Скупштине Општине.

Члан 41.

Предсједник Скупштине Општине заступа и представља Скупштину Општине, сазива сједнице и њима предсједава, те потписује акта Скупштине.

Члан 42.

Потпредсједник Скупштине Општине обавља послове утврђене овим статутом и Пословником Скупштине Општине и замјењује предсједника Скупштине Општине у случају његове спријечености.

Члан 43.

(1) Предсједник Скупштине Општине може бити опозван и прије истека мандата, ако своја права и дужности не врши у складу са овим статутом, Пословником скупштине Општине, због неморалног и недоличног понашања, због већих пропуста у раду или злоупотребе функције коју обавља и у другим случајевима утврђеним законом.

(2) Потпредсједник Скупштине Општине може бити опозван и прије истека мандата, ако своја права и дужности не врши у складу са овим статутом, Пословником скупштине Општине у случају када обавља послове из дјелокруга рада предсједника Скупштине Општине, због неморалног и недоличног понашања, због већих пропуста у раду или злоупотребе функције коју обавља и у другим случајевима утврђеним законом.

(3) Поступак опозива предсједника и потпредсједника Скупштине Општине уређује се Пословником Скупштине Општине.

Члан 44.

Прва сједница Скупштине Општине одржаће се најкасније 30 дана након објављивања резултата избора, у складу са законом.

Члан 45.

(1) Прву сједницу новоизабране Скупштине сазива предсједник Скупштине општине из претходног сазива, најкасније у року од 30 дана од дана објављивања извјештаја надлежног органа за спровођење избора.

(2) Ако је спријечен предсједник, односно потпредсједник Скупштине општине из претходног сазива, прву сједницу ће сазвати најстарији одборник из претходног сазива.

(3) Ако прву сједницу Скупштине не сазове овлашћено лице из става 1., односно става 2. овог члана, сједницу ће сазвати 1/2 одборника новог сазива.

(4) Првој сједници Скупштине општине до избора предсједника предсједава најстарији одборник новог сазива, коме у раду помажу два најмлађа одборника новог сазива који су чланови радног предсједништва из реда политичких странака које имају највећи број одборника у Скупштини општине.

(5) До избора предсједника Скупштине општине предсједавајући прве сједнице има

сва права и дужности предсједника Скупштине у погледу сазивања и предсједавања сједници.

Члан 46.

(1) Сједницу Скупштине општине сазива предсједник Скупштине општине по потреби, а најмање једном у два мјесеца.

(2) Предсједник Скупштине општине сазива Скупштину по сопственој иницијативи или на захтјев Начелника општине или 1/3 одборника, у року од 15 дана од дана подношења захтјева.

(3) Ако сједницу Скупштине не сазове предсједник Скупштине општине у року из става 2. овог члана, односно потпредсједник Скупштине општине у случају када је предсједник Скупштине општине спријечен да је сазове или одбије да је сазове, Скупштину сазива подносилац захтјева.

(4) У случају из става 3. овог члана сједници Скупштине предсједава одборник којег одреди Скупштина општине, ако је предсједник, односно потпредсједник Скупштине општине спријечен или одбије да предсједава сједници.

Члан 47.

Пословником Скупштине Општине регулишу се питања која се односе на права и обавезе одборника, њихову одговорност, начин и поступак избора, опозива и разрјешења предсједника и потпредсједника Скупштине Општине и њихова права и обавезе, начин и поступак избора, опозива и разрјешења замјеника начелника Општине/градоначелника; начин избора секретара Скупштине Општине и његова права и дужности; поступак сазивања сједнице Скупштине Општине, утврђивање дневног реда сједнице, утврђивање резултата гласања, овлаштење предлагача сазивања сједнице уколико је не сазове предсједник; поступак предлагања и доношења општих аката, обавјештавање јавности о раду Скупштине Општине, избор радних тијела Скупштине Општине, њихов састав, надлежност и начин рада; програм рада Скупштине Општине и начин вођења записника, као и друга питања од значаја за организацију и рад Скупштине Општине.

Члан 48.

(1) Функција одборника Скупштине Општине неспојива је са функцијом начелника Општине, замјеника Начелника Општине.

(2) Лице запослено у општинској управи или републичком органу управе не може бити одборник у скупштини општине.

Члан 49.

Скупштина Општине може оснивати сталне комисије, одборе и савјете, друга стална и повремена радна тијела чији се састав, дјелокруг и начин рада уређује Пословником Скупштине Општине.

Члан 50.

(1) Скупштина Општине именује секретара Скупштине Општине док траје мандат сазива Скупштине Општине која га је изабрала након спроведеног јавног конкурса у складу са Законом.

(2) У случају престанка мандата секретара скупштине, односно његовог разрјешења скупштина Општине именује вршиоца дужности секретара у складу са законом.

Члан 51.

(1) Секретар Скупштине Општине своју дужност обавља професионално, на начин утврђен Пословником Скупштине Општине.

(2) Секретар Скупштине Општине врши дужност по истеку мандата Скупштине Општине, до именовања вршиоца дужности секретара новог сазива Скупштине Општине.

(3) Секретар Скупштине Општине руководи Стручном службом Скупштине Општине и одговара Скупштини Општине за свој рад и рад Стручне службе Скупштине Општине.

Члан 52.

(1) Секретар Скупштине Општине у сарадњи са предсједником Скупштине Општине и начелником Општине припрема приједлог дневног реда и обезбјеђује услове за рад Скупштине Општине.

(2) Секретар пружа стручну помоћ предсједнику Скупштине Општине и врши друге послове утврђене Пословником Скупштине Општине.

Члан 53.

(1) На приједлог Начелника Општине, Скупштина Општине именује и разрјешава начелнике одјељења или службе Општинске управе, на вријеме трајања мандата сазива Скупштине Општине која га је именovala, у складу са законом.

(2) Начелник одјељења или службе Општинске управе руководи одјељењем, односно службом и одговоран је за рад одјељења или службе.

(3) За начелника одјељења или службе може бити именовано лице које има високу стручну спрему одговарајућег смјера или први циклус студија са најмање 240 ECTS бодова, три године радног искуства у траженом степену образовања, положен стручни испит за рад у Општинској управи и друге услове утврђене законом и актом о организацији и систематизацији радних мјеста у Општинској управи.

(4) Начелник одјељења или службе Општинске управе за свој рад одговара у складу са законом.

Члан 54.

(1) Начелник одјељења или службе може бити разријешен прије истека мандата у случајевима утврђеним законом, овим статутом и другим актима органа Општине.

(2) Ако начелник одјељења или службе не врши послове у складу са законом и актима органа Општине, Скупштина Општине разрјешава начелника одјељења или службе на приједлог Начелника Општине или најмање 1/3 одборника у Скупштини Општине.

(3) У случају из става 2. овог члана када приједлог за разрјешење подноси 1/3 одборника, приједлог се доставља Начелнику Општине а Начелник Општине доставља мишљење Скупштини Општине у року од 15 дана од дана пријема приједлога.

Члан 55.

(1) Начелник Општине је носилац извршне власти у Општини, руководи Општинском управом и одговоран је за њен рад.

(2) Начелник Општине заступа и представља Општину.

Члан 56.

(1) Начелник Општине бира се на период од четири године на непосредним тајним изборима, у складу са законом.

(2) Престанак мандата Начелника Општине прије истека мандата спроводи се у складу са изборним прописима.

Члан 57.

(1) Уколико Начелник Општине своју функцију не врши у складу са законом или не спроводи одлуке Скупштине Општине, 1/3 одборника може покренути питање његовог опозива.

(2) Поступак опозива може покренути и 10% бирача уписаних у бирачки списак Општине.

(3) Скупштина Општине дужна је да сваку иницијативу за опозив Начелника Општине уврсти у дневни ред и у року од 30 дана од дана пријема иницијативе донесе одлуку о њој.

Члан 58.

(1) Ако Скупштина Општине донесе одлуку о покретању поступка опозива Начелника Општине, спроводи се поступак опозива, о чему грађани одлучују непосредним тајним гласањем, у складу са изборним прописима.

(2) Начелнику Општине престаје мандат ако се за његов опозив изјасни натполовична већина од броја бирача који су изашли на гласање за опозив, након што надлежни орган утврди да је Начелнику Општине престао мандат опозивом у складу са законом.

Члан 59.

У случају оставке и трајне спријечености Начелника Општине да обавља функцију, а до истека мандата је преостало више од годину дана, расписују се избори у року од 60 дана, у складу са законом.

Члан 60.

(1) Начелник Општине надлежан је да:

а) предлаже Статут Општине,

б) предлаже одлуке и друга акта која доноси Скупштина Општине,

в) израђује нацрт и подноси Скупштини Општине на усвајање годишњи буџет, годишњи биланс стања, план локалног-економског развоја, план капиталних улагања, инвестициони програм, просторни план и остала планска и регулаторна документа која се

односе на кориштење и управљање земљиштем, укључујући и кориштење јавног земљишта,

г) предлаже Скупштини Општине доношење развојних планова, просторних планова и планова за спровођење, као и осталих планских докумената,

д) извршава законе и друге прописе Републике Српске и Општине чије је извршење повјерено Општини,

ђ) спроводи локалну политику у складу са одлукама Скупштине Општине и извршава одлуке и друга акта Скупштине Општине,

е) доноси одлуке о располагању средствима буџета Општине у складу са одлуком о извршењу буџета и одговара Скупштини Општине за законито и намјенско трошење средстава буџета,

ж) обавјештава Скупштину Општине о свим питањима из надлежности Општине, њених права и обавеза,

з) доноси одлуку о оснивању Општинске управе,

и) доноси правилник о организацији послова и систематизацији радних мјеста Општинске управе,

ј) доноси план запошљавања у општинској управи и план стручног оспособљавања и усавршавања за све запослене,

к) доноси план цивилне заштите Општине и обезбјеђује његову реализацију,

л) наређује мјере за ублажавање и отклањање непосредних посљедица од елементарних и других већих непогода,

љ) предузима оперативне и друге мјере у случају поремећаја или прекида у обављању комуналних дјелатности,

м) доноси појединачна акта за које је овлаштен законом, Статутом и другим општим актима,

н) реализује сарадњу Општине са другим општинама, градовима, међународним и другим организацијама, у складу са одлукама и закључцима Скупштине Општине,

њ) даје сагласност на статуте и друга општа акта привредних друштава и јавних установа чији је оснивач Општина,

о) подноси извјештај Скупштини Општине о свом раду, раду Општинске управе и раду у органима предузећа која обављају комуналне дјелатности,

п) покреће иницијативу да се до одлуке надлежног суда обустави од извршења пропис Скупштине Општине, општи или појединачни акт, ако сматра да је супротан Уставу или закону,

р) закључује уговоре у име Општине,

с) одлучује о сукобу надлежности између Општинске управе и организација које врше послове од интереса за Општину,

т) рјешава у другом степену по жалбама на првостепена рјешења Општинске управе, уколико за рјешавање нису надлежни републички органи,

ћ) одобрава употребу назива Општине и насељених мјеста у пословном имену привредних друштава, установа и других организација и

у) обавља и друге послове утврђене законом и овим статутом.

(2) Начелник општине је одговоран за законитост аката које предлаже Скупштини Општине.

Члан 61.

(1) Начелник Општине има замјеника који му помаже у вршењу дужности.

(2) Замјеник Начелника Општине извршава дужности које му повјери Начелника Општине замјењује Начелника Општине и дјелује у његово име када је овај други одсутан или спријечен у извршавању својих дужности.

(3) Замјеника Начелника Општине бира Скупштина Општине, тајним гласањем на приједлог Начелника Општине, већином гласова од укупног броја одборника, у складу са законом, овим статутом и пословником Скупштине Општине.

(4) У случају престанка мандата Начелника Општине прије истека времена на које је изабран у складу са изборним прописима, замјеник Начелника Општине обавља дужност Начелника Општине до избора новог Начелника Општине.

(5) Уколико замјеник Начелника Општине, у случају из става 4. овог члана из било којих разлога буде спријечен да обавља дужност Начелника Општине или Општина нема замјеника Начелника Општине, Скупштина Општине ће изабрати вршиоца дужности замјеника Начелника Општине до избора Начелника Општине, у складу са овим статутом и пословником Скупштине Општине.

(6) У случају из става 5. овог члана Скупштина Општине бира вршиоца дужности замјеника Начелника Општине на приједлог 1/3 одборника или надлежног скупштинског радног тијела, по поступку предвиђеном за избор замјеника Начелника Општине.

Члан 62.

(1) Замјеник Начелника Општине може бити опозван и прије истека мандата ако правоснажном пресудом буде осуђен за кривично дјело, због неморалног и недоличног понашања, због већих пропуста у раду или злоупотребе функције коју обавља, уколико не извршава дужности које му је повјерио начелник Општине и у другим случајевима утврђеним законом.

(2) Приједлог за опозив замјеника начелника Општине Скупштини Општине подноси начелник Општине у писаној форми, са образложењем.

(3) О приједлогу за опозив замјеника начелника Општине мишљење даје скупштинско радно тијело надлежно за избор и именовање.

(4) Поступак избора новог замјеника начелника Општине мора се окончати у року од 60 дана од дана ступања на снагу одлуке о разрјешењу замјеника начелника Општине.

(5) Поступак избора новог замјеника начелника Општине уређује се Пословником Скупштине Општине, у складу са законом.

IV ОПШТИНСКА УПРАВА

Члан 63.

Начелник Општине самостално утврђује структуру и организацију Општинске управе, у складу са критеријумима и принципима прописаним законом.

Члан 64.

Општинска управа организује се и дјелује као сервис грађана у складу са критеријумима ефикасности, дјелотворности и економичности, који између осталог обухватају поштовање сљедећих принципа:

а) обједињавање истих или сличних, односно међусобно повезаних послова у одговарајуће организационе јединице,

б) законито и благовремено одлучивање о правима и обавезама и на закону заснованим правним интересима физичких и правних лица,

в) стручно и рационално обављање послова и остваривање одговорности запослених и постављених лица за њихово обављање и

г) ефикасно руковођење организационим јединицама и стални надзор над обављањем послова.

Члан 65.

Послови Општинске управе су:

- а) извршавање и спровођење прописа Скупштине Општине и Начелника Општине,
- б) припремање нацрта одлука и других аката које доноси Скупштина Општине и Начелник Општине,
- в) извршавање и спровођење закона и других прописа и обезбјеђење вршења послова чије је извршење повјерено Општини и
- г) вршење стручних и других послова које Општинска управа повјери Скупштина Општине и Начелник Општине.

V НАДЗОРНИ ОДБОР

Члан 66.

(1) Скупштина Општине може да оснује надзорни одбор као стално радно тијело чија је функција да контролише јавну потрошњу у Општини и врши надзор над управљањем имовином Општине.

(2) Чланове надзорног одбора именује Скупштина Општине из реда стручњака економске и правне струке.

(3) За чланове надзорног одбора не могу се именовати Начелник Општине и замјеник Начелника Општине, одборници Скупштине Општине, посланици Народне скупштине Републике Српске, посланици Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, чланови Владе Републике Српске и Савјета министара Босне и Херцеговине, јавни службеници, службеници Општинске управе и остала лица која би могла имати сукоб интереса.

Члан 67.

(1) Надзорни одбор ради и одлучује на сједницама.

(2) Надзорни одбор своје извјештаје, препоруке и приједлоге подноси органима Општине.

(3) Органи Општине дужни су да размотре акта која доноси Надзорни одбор и предузму потребне мјере у оквиру својих надлежности.

(4) Начелник Општине и Скупштина Општине дужни су да Надзорном одбору омогуће приступ свим актима и другој документацији потребној за остваривање функције Надзорног одбора.

VI ОДБОР ЗА ЖАЛБЕ

Члан 68.

(1) Општина има Одбор за жалбе који одлучује у другом степену о жалбама службеника, техничких и помоћних радника запосленим у Општинској управи на рјешења којима се одлучује о њиховим правима и дужностима, као и о жалбама кандидата који су учествовали на јавном конкурс за запослење у Општинској управи.

(2) Одбор за жалбе оснива Скупштина Општине, у складу с законом.

VII - ОПШТИНСКИ МЕНАЦЕР

Члан 69.

(1) Општина може имати менаџера који координира рад на припреми и реализацији развојних програма и пројеката којима се подстиче развој Општине, обезбјеђује заштита животне средине, одрживи развој, подстичу предузетничке иницијативе, јавно-приватно партнерство и иницирају измјене прописа ради стварања подстицајног амбијента за развој Општине.

(2) Одлуку о потреби успостављања и дјелокругу рада градског менаџера доноси Начелник Општине.

(3) Општинског менаџера поставља и разрјешава Начелник Општине, у складу са законом.

VIII ИМОВИНА И ФИНАНСИРАЊЕ ОПШТИНЕ

Члан 70.

(1) Имовину Општине чине покретне и непокретне ствари и имовинска права, у складу са законом.

(2) Имовином Општине управља и располаже Скупштина Општине.

(3) Скупштина Општине дужна је да управља и располаже имовином Општине у интересу грађана, са пажњом доброг домаћина и привредника, у складу са законом.

Члан 71.

За обављање послова утврђених Уставом, законом и овим статутом, Општини припадају приходи одређени законом.

Члан 72.

(1) Општина има буџет који представља процјену буџетских средстава и буџетских издатака за једну фискалну годину и саставни је дио јединственог буџетског система у Републици Српској.

(2) Буџетска средства Општине су буџетски приходи и други примици, а буџетске издатке чине буџетски расходи и други издаци, укључујући и отплату дугова.

(3) Буџетски приходи, као дио буџетских средстава Општине су:

а) средства из расподјеле са рачуна јавних прихода Републике Српске, у складу са законом и

б) изворни приходи Општине које чине порези, таксе, накнаде, новчане казне према прописима Општине као и остали приходи, у складу са законом и одлукама Скупштине Општине.

Члан 73.

(1) Корисници средстава буџета Општине, чији је оснивач Општина дужни су да Скупштини Општине поднесу годишњи извјештај о свом раду, остваривању програма рада и кориштењу средстава буџета.

(2) Остали корисници средстава буџета Општине дужни су да поднесу извјештај начелнику Општине о намјенском кориштењу одобрених средстава буџета Општине.

Члан 74.

(1) Буџет Општине доноси се за календарску годину по утврђеном буџетском календару у складу са законом.

(2) Ако Скупштина Општине не донесе одлуку о усвајању буџета у складу са буџетским календаром, доноси одлуку о привременом финансирању, у складу са законом.

(3) Одлуку из става 2. овог члана доноси Скупштина Општине, на приједлог начелника Општине.

Члан 75.

(1) Начелник Општин утврђује Нацрт буџета Општине и обезбјеђује спровођење јавне расправе о том нацрту.

(2) Приједлог буџета начелник Општине подноси Скупштини Општине на усвајање, у складу са законом.

Члан 76.

Извјештај о извршењу буџета разматра и усваја Скупштина Општине, у складу са законом.

IX АКТА ОРГАНА ОПШТИНЕ

Члан 77.

Органи Општине у вршењу послова из своје надлежности доносе Статут, Пословник, одлуке, правилнике, наредбе, рјешења, упутства, закључке, препоруке и резолуције.

Члан 78.

Скупштина Општине доноси Статут, Пословник, одлуке, програме, наредбе, рјешења, закључке, препоруке и резолуције.

Члан 79.

Начелник Општине доноси одлуке, правилнике, наредбе, упутства, рјешења и закључке.

Члан 80.

(1) Грађани и удружења грађана могу подносити органима Општине иницијативе за доношење аката из њихове надлежности.

(2) Иницијатива се доставља у писаном облику са образложењем, знаком органа којем се упућује и акта чије се доношење иницира.

(3) Орган којем је иницијатива достављена дужан је да размотри иницијативу и обавијести подносиоца у року од 30 дана од дана подношења.

Члан 81.

Приједлог за доношење акта из надлежности Скупштине Општине може поднијети начелник Општине, сваки одборник, радна тијела Скупштине Општине и 10% бирача или 1.000 бирача са подручја Општине.

Члан 82.

(1) Одлуке и друга општа акта Скупштине Општине и начелника Општине/градоначелника објављују се у „Службеним новинама Града Источно Сарајево“, а ступају на снагу најраније осмог дана од дана објављивања.

(2) Изузетно, општим актом из оправданих разлога се може утврдити да одлука или други општи акт ступа на снагу прије објаве, са даном доношења.

(3) Одлуке и друга општа акта органа Општине не могу имати повратно дејство.

(4) У „Службеним новинама Града Источно Сарајево“, осим одлука и других општих аката, објављују се: аутентична тумачења аката органа Општине, програми и планови од интереса за информисање грађана, акта о избору, именовању, разрјешењу, односно престанку мандата, акта о располагању непокретностима у својини Општине, те друга акта када о томе одлуче органи Општине.

(5) „Службене новине Града Источно Сарајево“ доставља се Министарству управе и локалне самоуправе, у складу са законом.

X ЈАВНОСТ РАДА

Члан 83.

(1) Рад органа Општине је јаван.

(2) Органи Општине дужни су да упознају јавност са обављањем послова из свог дјелокруга и извјештавају о свом раду посредством средстава јавног информисања, у електронском, штампаном и сваком другом прикладном облику и начину.

(3) Начини обавјештавања јавности о раду органа Општине утврдиће се посебним актима органа Општине.

Члан 84.

(1) Службена саопштења и изјаве за средства јавног информисања дају:

а) предсједник Скупштине Општине – о раду Скупштине Општине и

б) начелник Општине – о раду извршне власти Општине.

(2) Предсједник Скупштине Општине и начелник Општине могу овластити и друга лица за давање службених саопштења о раду органа Општине.

Члан 85.

Јавност рада органа Општине обезбјеђује се кроз слободу приступа информацијама свим физичким и правним лицима, у складу са законом.

Члан 86.

(1) Средствима јавног информисања достављају се позиви и материјали за сједнице органа Општине, ради информисања јавности.

(2) Представници средстава јавног информисања могу присуствовати сједницама Скупштине Општине.

(3) Изузетно, сједница Скупштине Општине може се одржати без присуства јавности, на начин прописан Пословником Скупштине Општине.

XI УЧЕШЋЕ ГРАЂАНА У ЛОКАЛНОЈ САМОУПРАВИ

Члан 87.

(1) У пословима локалне самоуправе грађани одлучују посредно – преко својих представника изабраних у Скупштину Општине и непосредно.

(2) Облици непосредног учешћа грађана у локалној самоуправи су:

а) референдум,

б) збор грађана,

в) грађанска иницијатива,

г) мјесна заједница,

д) јавна расправа,

ђ) панели грађана,

е) „сати грађана“ у Скупштини Општине и

ж) други облици учешћа на начин утврђен посебним прописом.

(3) Облици и начин непосредног учешћа грађана у локалној самоуправи уређују се посебном одлуком Скупштине Општине, у складу са законом и овим статутом.

Члан 88.

Грађани, непосредно учествујући у локалној самоуправи, одлучују о:

а) изградњи комуналних објеката, начину обезбјеђивања финансијских средстава за изградњу тих објеката и о начину кориштења и управљања тим објектима,

б) покретању иницијативе за доношење и измјену прописа и општих аката из надлежности Општине,

в) упућивању препорука и приговора на рад органа локалне самоуправе,

г) покретању иницијативе за издвајање насељених мјеста из састава Општине или припајање насељених мјеста у састав Општине и

д) заштити животне средине.

1. Референдум

Члан 89.

Скупштина Општине може расписати референдум за територију Општине, за једну или више мјесних заједница и за дио мјесне заједнице, о питањима из надлежности Скупштине Општине која се односе на посебне потребе и интересе грађана.

Члан 90.

Приједлог за расписивање референдума може поднијети 1/3 одборника, начелник Општине и најмање 10% бирача уписаних у бирачки списак Општине.

Члан 91.

(1) Скупштина Општине одлуку о расписивању референдума доноси већином гласова од укупног броја одборника.

(2) Од ступања на снагу одлуке о расписивању референдума до дана спровођења референдума не може протећи мање од 30 дана ни више од шест мјесеци.

Члан 92.

Право одлучивања на референдуму имају грађани који имају пребивалиште на подручју Општине, односно дијела подручја Општине за који се спроводи референдум и који имају бирачко право.

Члан 93.

(1) Референдум спроводе комисија за спровођење референдума и гласачки одбори.

(2) Комисију за спровођење референдума именује Скупштина Општине најкасније у року од десет дана од дана ступања на снагу одлуке о расписивању референдума.

(3) Комисију за спровођење референдума чине председник и четири члана.

(4) Председник и чланови комисије за спровођење референдума имају замјенике.

(5) Председнику и члановима комисије за спровођење референдума мандат траје до констатовања резултата референдума од органа који је расписао референдум.

(6) Председник и чланови комисије за спровођење референдума морају имати бирачко право и искуство у спровођењу избора.

(7) Председник комисије за спровођење референдума и његов замјеник су дипломирани правници.

Члан 94.

(1) Гласачки одбор именује се за свако гласачко мјесто, најкасније десет дана прије дана одређеног за изјашњавање на референдуму.

(2) Гласачки одбор чине председник и два члана.

(3) Председник и чланови гласачког одбора имају замјенике.

(4) Приликом именовања гласачких одбора, обавезно се брине о сразмјерној заступљености политичких странака у Скупштини Општине која је расписала референдум.

(5) Председник и чланови гласачког одбора морају имати бирачко право.

Члан 95.

Референдум се спроводи по поступку који је прописан Законом о референдуму и грађанској иницијативи.

Члан 96.

(1) Референдум је пуноважан ако је на њему гласала натполовична већина грађана који имају бирачко право и који су уписани у бирачки списак.

(2) Референдумско питање је добило подршку грађана ако се за њега изјаснила натполовична већина грађана која је гласала на референдуму.

2. Збор грађана

Члан 97.

(1) Грађани на збору грађана могу расправљати и давати приједлоге о питањима из надлежности органа Општине која су од непосредног заједничког интереса за грађане одређеног подручја Општине, односно подручја за које је збор грађана сазван, иницирати и предлагати начине рјешавања одређених питања и доношење аката из дјелокруга Скупштине Општине.

(2) Збор грађана сазива се за насељено мјесто, мјесну заједницу или њихов дио (улица, кварт, насеље, заселак).

Члан 98.

(1) Збор грађана може сазвати начелник Општине, предсједник Скупштине Општине, предсједник Савјета мјесне заједнице (у даљем тексту: Савјет) и сваки одборник на подручју мјесне заједнице у којој има пребивалиште.

(2) Предсједник Савјета дужан је да сазове збор грађана на писани захтјев најмање 30 бирача.

(3) Збор грађана ће се одржати и на њему ће се пуноважно расправљати и предлагати само ако му присуствује довољан број бирача који се прописује посебном одлуком о збору грађана.

(4) Одлуку о збору грађана доноси Скупштина Општине.

3. Грађанска иницијатива

Члан 99.

(1) Скупштина Општине дужна је да размотри грађанску иницијативу коју је потписом подржало 5% бирача уписаних у бирачки списак у складу са законом.

(2) Иницијатива грађана се подноси у писаном облику, мора бити образложена, те садржавати потписе грађана и њихове јединствене матичне бројеве.

(3) Уколико су за реализацију грађанске иницијативе потребна средства, иницијатива мора садржавати приједлог начина њиховог обезбјеђивања.

(4) Прије прикупљања потписа за грађанску иницијативу може се провјерити формална исправност приједлога који је предмет грађанске иницијативе.

(5) Формалну исправност приједлога предмета грађанске иницијативе провјерава секретар Скупштине Општине, те уколико је приједлог неуредан и нејасан, даје упутства предлагачима за отклањање неправилности приједлога грађанске иницијативе.

(6) Предмет грађанске иницијативе може бити општи приједлог и конкретизован приједлог.

(7) Уколико је ријеч о општем приједлогу грађанске иницијативе – одлучивање о грађанској иницијативи – извршни орган Општине обавезан је да уз такав приједлог достави Скупштини Општине своје мишљење о приједлогу, након чега Скупштина Општине по иницијативи доноси одговарајућу одлуку у смислу задужења извршног органа да припреми нацрт прописа чије се доношење иницијативом тражи.

(8) Иницијатори о нацрту израђеног прописа, а прије коначног одлучивања, имају право да Скупштини Општине доставе мишљење о нацрту тог прописа.

(9) Надлежни орган Општине дужан је да донесе одлуку о достављеној грађанској иницијативи на првој сљедећој сједници Скупштине Општине, у складу са Законом о референдуму и грађанској иницијативи.

Члан 100.

(1) Сваки грађанин или удружење грађана има право да упућује органима Општине представке и притужбе и даје приједлоге за рјешавање одређених питања из њиховог дјелокруга.

(2) Органи из става 1. овог члана дужни су да у року од 30 дана од дана подношења представке, притужбе или приједлога дају одговор подносиоцима.

4. Мјесна заједница

Члан 101.

(1) Мјесна заједница се оснива одлуком Скупштине Општине, за подручје на којем постоји интерес становника, које представља територијалну и функционалну цјелину, а на којем постоји међусобна повезаност грађана и могућност остваривања заједничких интереса и потреба.

(2) Одлуком из става 1. овог члана утврђује се назив, подручје и послови које врши мјесна заједница и друга питања од значаја за рад мјесне заједнице.

(3) Мјесна заједница нема статус правног лица.

Члан 102.

(1) У мјесној заједници своје потребе и интересе грађани задовољавају и остварују:

а) покретањем иницијатива и учешћем у јавној расправи приликом припреме и доношења просторних и урбанистичких планова Општине за подручје мјесне заједнице,

б) покретањем иницијатива, давањем мишљења и учешћем у изградњи комуналних објеката и објеката у општој употреби,

в) покретањем иницијативе и учешћем у јавним расправама о активностима које су у вези са развојем привреде и друштвених дјелатности,

г) прикупљањем и достављањем органама Општине, јавним предузећима и установама представке и притужбе на њихов рад, као и иницијативе и приједлоге грађана за рјешавање питања од њиховог заједничког интереса,

д) учешћем у обезбјеђивању просторних, финансијских и организационих услова за спорт и рекреацију,

ђ) организовањем разних облика хуманитарне помоћи на свом подручју,

е) заштитом од елементарних непогода и организовањем, отклањањем или ублажавањем посљедица од елементарних непогода,

ж) сарадњом са удружењима грађана о питањима која су од интереса за грађане мјесне заједнице и

з) обављањем других послова, у складу са законом, овим статутом и актима Скупштине Општине.

(2) Грађани путем Савјета мјесне заједнице (у даљем тексту: Савјет) учествују у поступку утврђивања приједлога планова изградње објеката комуналне инфраструктуре на подручју мјесне заједнице.

(3) Скупштина Општине може посебном одлуком повјерити мјесној заједници обављање послове из надлежности Општине, у складу са законом и овим статутом.

(4) Административне и стручне послове за потребе мјесних заједница, упис и вођење регистра мјесних заједница обавља Општинска управа.

Члан 103.

(1) Иницијативу за оснивање мјесне заједнице, промјену њеног подручја и назива може покренути најмање 10% бирача са подручја за које се предлаже оснивање мјесне заједнице, промјена њеног подручја или назива или најмање 1/3 одборника скупштине Општине или Начелник општине.

(2) Мјесна заједница се оснива за дио насељеног мјеста, односно за подручје једног или више међусобно повезаних насељених мјеста.

Члан 104.

(1) Иницијатива за оснивање мјесне заједнице, за промјену њеног подручја или назива, обавезно садржи:

а) податке о подручју за које се предлаже оснивање мјесне заједнице, промјена њеног подручја или назива, границе мјесне заједнице, број становника и друго,

б) начин на који се предлаже оснивање мјесне заједнице, промјена њеног подручја или назива и

в) разлоге због којих се предлаже оснивање мјесне заједнице, промјена њеног подручја или назива.

(2) Иницијатива из става 1. овог члана мора да буде образложена и да садржи и друге податке који ће омогућити да се о покренутој иницијативи, у утврђеном поступку, донесе одлука.

Члан 105.

(1) Скупштина Општине, у поступку разматрања иницијативе за оснивање мјесне заједнице, промјену њеног подручја или назива, може одлучити да се о иницијативи обави јавна расправа на збору грађана.

(2) У случају из става 1. овог члана, збор грађана сазива овлашћено лице, у складу са законом и одлуком Скупштине Општине.

Члан 106.

- (1) Орган мјесне заједнице је Савјет који има најмање пет, а највише 11 чланова.
- (2) Савјет има председника којег бирају чланови Савјета натполовичном већином гласова од укупног броја чланова.
- (3) Мандат Савјета траје четири године.
- (4) Председник и чланови Савјета могу за свој рад примати накнаду, у складу са посебном одлуком Скупштине Општине.

Члан 107.

Мандат председника, односно члана Савјета престаје:

- а) смрћу,
- б) на лични захтјев,
- в) истеком мандата,
- г) одјавом пребивалишта са подручја мјесне заједнице,
- д) ако је правоснажном одлуком лишен пословне способности и
- ђ) разрјешењем.

Члан 108.

Председник, односно члан Савјета може бити разрјешен дужности и прије истека мандата, ако дуже вријеме не учествује у раду Савјета, због дужег одсуствовања услед дуге и тешке болести, неморалног и недоличног понашања, ако правоснажном пресудом буде осуђен на казну затвора за кривично дјело или због злоупотребе приликом обављања послова.

Члан 109.

Ако члану Савјета престане мандат прије истека времена на које је изабран, члан Савјета постаје сљедећи кандидат са предложене листе кандидата који је добио највећи број гласова приликом избора чланова Савјета.

Члан 110.

Члан Савјета може бити разрјешен дужности и прије истека мандата, на збору грађана, ако за његово разрјешење гласа натполовична већина од укупног броја грађана који су присутни на збору.

Члан 111.

- (1) Приједлог за разрјешење члана Савјета може поднијети председник Савјета и било који члан Савјета.
- (2) Приједлог је усвојен ако се за њега изјасни натполовична већина чланова Савјета.

Члан 112.

(1) Приједлог за разрјешење дужности члана Савјета и Савјета може поднијети и 5% бирача уписаних у бирачки списак мјесне заједнице у писаном облику са образложеним разлозима за разрјешење.

(2) Савјет је дужан да приједлог уврсти на дневни ред збора грађана у року од 15 дана од дана пријема приједлога.

(3) У противном, збор грађана ће заказати начелник Општине.

Члан 113.

(1) Савјет бирају бирачи уписани у централни бирачки списак на зборовима грађана, који имају пребивалиште на подручју мјесне заједнице, непосредно, тајним гласањем у складу са законом и упутством Републичке изборне комисије.

(2) Савјет мјесне заједнице је изабран ако је на збору грађана гласало: најмање 5% бирача уписаних у бирачки списак локалне заједнице.

(3) За чланове Савјета изабрани су кандидати који су добили највећи број гласова бирача који су гласали на збору грађана.

Члан 114.

(1) Одлуку о расписивању избора за савјете доноси Скупштина Општине.

(2) Избори за Савјет одржавају се најкасније 90 дана од конституисања локалних органа власти у складу са изборним прописима.

Члан 115.

(1) Средства за финансирање рада мјесних заједница обезбјеђују се у буџету Општине.

(2) Осим средстава из става 1. овог члана средства за финансирање мјесне заједнице могу бити:

- а) средства грађана која се обезбјеђују самодоприносом,
- б) донације и поклони,
- в) лично учешће грађана мјесне заједнице,
- г) други законити извори.

Члан 116.

(1) Надзор над радом Савјета врши радно тијело Скупштине Општине надлежно за мјесне заједнице.

(2) У вршењу надзора из става 1. овог члана, надлежно радно тијело има овлашћења и обавља послове утврђене пословником Скупштине Општине, а нарочито да разматра извјештаје и информације о раду Савјета, указује на проблеме и начине рјешавања одређених питања која се појављују у раду Савјета, подноси извјештаје и предлаже Скупштини Општине предузимање одговарајућих мјера, у складу са законом, овим статутом и пословником Скупштине Општине.

Члан 117.

Административне и стручне послове за потребе мјесних заједница, упис и вођење регистра мјесних заједница обавља Општинска управа.

5. Јавна расправа

Члан 118.

(1) Јавна расправа се спроводи о:

а) Нацрту статута Општине,

б) Нацрту одлуке о буџету,

в) Плану развоја Општине,

г) Просторном плану,

д) Нацрту урбанистичког плана и регулационих планова,

ђ) другим актима које надлежни орган Општине упути на јавну расправу.

(2) Ближе одредбе о спровођењу јавне расправе регулисаће се посебном одлуком.

ХП САРАДЊА ОПШТИНЕ СА ДРУГИМ СУБЈЕКТИМА

Члан 119.

(1) У обављању послова локалне самоуправе, Општина остварује сарадњу са другим општинама и градовима.

(2) Сарадња из става 1. овог члана планира се и остварује у пословима који су од заједничког интереса.

Члан 120.

(1) Органи Општине сарађују са другим органима власти у Републици Српској и Босни и Херцеговини на принципу утврђених надлежности Општине и тих органа, а ради остваривања интереса Општине и њених грађана, у складу са законом и другим прописима.

(2) Према другим органима власти Општина има права и дужности утврђене законом и другим прописима.

Члан 121.

Општина се може удружити у Савез општина и градова Републике Српске ради унапређивања и заштите интереса Општине, о чему одлуку доноси Скупштина Општине.

Члан 122.

(1) Општина може приступити домаћим и међународним удружењима локалних заједница и сарађивати са јединицама локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине и у другим државама, у складу са законом.

(2) Одлуку о приступању, односно остваривању сарадње из става 1. овог члана доноси Скупштина Општине.

(3) На основу одлуке из става 2. овог члана Скупштина Општине може закључити споразум, протокол или повељу о сарадњи, односно партнерству.

Члан 123.

(1) Ради што потпунијег извршавања послова из надлежности Општине, органи Општине сарађују са политичким странкама, вјерским заједницама, невладиним организацијама и другим субјектима.

(2) Органи Општине предузимају мјере у циљу унапређивања сарадње, узајамне помоћи и уважавања иницијатива и приједлога невладиних организација са подручја Општине, у различитим облицима њиховог дјеловања и у складу са интересима Општине.

XIII ПОСТУПАК ЗА ДОНОШЕЊЕ И ПРОМЈЕНУ СТАТУТА ОПШТИНЕ

Члан 124.

(1) Статут Општине доноси Скупштина Општине, већином гласова од укупног броја одборника.

(2) Статут Општине се мијења одлуком о измјенама и допунама или доношењем новог статута.

(3) Поступак за промјену статута Општине обухвата поступак израде нацрта општег акта, спровођење јавне расправе о нацрту и одлучивање о приједлогу општег акта, у складу са законом, овим статутом и пословником Скупштине Општине.

(4) Изузетно, Скупштина Општине може, на приједлог овлашћеног предлагача, одлучити о усвајању измјена и/или допуна статута Општине непосредно на основу приједлога одлуке, ако је предложен мали обим промјена или ако та промјена представља усклађивање са изричитим одредбама закона.

Члан 125.

(1) Иницијативу за промјену Статута може поднијети сваки одборник Скупштине Општине, Начелник Општине и стално радно тијело Скупштине Општине у чијем су дјелокругу статутарна питања.

(2) Иницијатива се подноси Начелнику Општине у писаном облику, са образложењем и у складу са Пословником скупштине општине.

(3) Иницијативу за промјену Статута могу дати грађани у форми грађанске иницијативе, на начин прописан законом.

Члан 126.

(1) Приједлог за доношење, измјене и допуне Статута могу поднијети начелник Општине, најмање 1/3 одборника Скупштине Општине и 20% бирача са подручја Општине.

(2) Приједлог из става 1. овог члана мора бити образложен, а подноси се предсједнику Скупштине Општине у писаној форми, о чему одлучује Скупштина Општине.

(3) Приједлог статута или одлуке о измјенама и допунама Статута утврђује овлаштени предлагач и доставља га Скупштини Општине на одлучивање.

Члан 127.

Ако Скупштина Општине не прихвати приједлог за промјену Статута, Статут се не може уврстити на дневни ред Скупштине Општине прије истека три мјесеца од дана када је приједлог одбијен.

XIV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 128.

Органи Општине ускладиће општа акта са одредбама овог статута у року од шест мјесеци од дана његовог ступања на снагу.

Члан 129.

Ступањем на снагу овог статута престаје да важи Статут Општине Трново („Службене новине Града Источно Сарајево“, број 08/05, 13/08, 13/09, 04/12).

Члан 130.

Овај статут ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеним новинама Града Источно Сарајево“.

Број,
Датум,

**ПРЕДСЈЕДНИК СКУПШТИНЕ
ОПШТИНЕ ТРНОВО**

Бехија Мулаосмановић
